

יאיר דולשטיין

אל עז

סוף חודש



או ימעך את לחם הבדידות  
בכף ידו (רעה היא ורוצחת)  
ויתנחם: עוד יש תקוה למות...  
(חלפי)

## שלום עמנואלן

בודאי תתמה על כך. אמנם, היה אצלי הרעיון הזה אז כשאטרתי לך בהזדמנות, אבל הגעתי כבר עד הסבת הזו בסדר בערך. הרגשתי כבר שחיות או יותר אדם.

השבת אם ידוע לך או לא היה חפוט בכית דג'ן. נתנה פקודה לעכב אותם. מכל הקבוצים יצאו. היו צריכים להטגט בנוולת. הייתי במצב רוח טוב עליתי על האוטו אמרתי בראה איך יהיה בנוולת בכל אופן רציתי להעמיד את עצמי במבחן. שט חכו לגששים אחרי שהגיעו נתנה פקודה לעלות. שט עליתי. התרגשתי קצת. מיד קפצתי בחזרה. הביתה הלכתי בהרגשה טובה למחרת לא הרגשתי קצת טוב. נשארתי שוכב. היה לי סר בפה ובאיין תיאבון ומיום ליום זה התגבר. זה לא היה טעב כמו אז, בנייה כי על ידי טגע בטיחה או דבר אחר יכולתי להתגבר. פה היה כנראה עניין הקבה והסכה. אני מסביר לי את זה באופן פשוט מאוד: העצמנות עברה אל אותם האברים שפעלו בזמן המאמץ לעלות על האוטו אותו הדבר יד ימין כאבה לי כשעטיתי אתה את המאמץ לעלות על האוטו וכשהייתי נוגע בה הייתי מרגיש לא טוב. בהיה רע עוד יותר.

בכל אופן במצב זה של חטט יממות כמעט בלי אוכל ושנה. ופה -  
- האבוט נסבר.

עמנואל, המטך במפעלך

ההרטוניקה שלי במצאת בקוטנות החורף.

חזק ואטון

יאיר.

טוב הובלנו לקבורה חבר.  
 נסתם הגולל על קברו של יאיר, והוא כל העת תפס  
 דרך כיצד לחיות בתוכנו -  
 את חיי הקבוץ חי בהתמסרות, ברצון לעשות, לשמר. את חיינו החברתיים  
 לוח בעצב, כבדידות. עת התפרקה הקומונה התל-אביבית לוח הוא אותה  
 במנגינה עצובה על סנדולינה. ומנגינה זו בקעה לא אחת טחדרו או  
 אהלו.

אך הנה נדמה היה, התגבר. לעיתים רחוקות מבטא הקבוץ את הערכתו  
 למאטצי חבר, את הערכתו החיובית. אך הפעם בטא בשפע, בשמחה על כל  
 תחנת מטאטאים חדשה. על כל טכלול נוטף. לקח יאיר בידי הטטורות  
 המטודרות את עבין החצר. וכך אטר: "תצרנו כל כך קטנה, אט לא  
 נזרוק את המיותר בחנק." ונדמה היה - גם טלבו זרק כמה מחשבות  
 נוגות, מיותרות. כי גם חיינו קטניט מדי, קצריט מדי.  
 ובהטע מהמאטיה נגינת האקורדיון נדמה היה כי לא רק הכלי שונה,  
 שונתה המנגינה.

נדמה היה. אך תביעות החייט ופגיעיהם קטיט היו מכוונות הנפט והגוף  
 טל יאיר. ולא הספיקה הנטימה להתור הלאה, קדימה.

אין טטק בדבר, עלינו להמשיך בחיינו הרגיליט, בהיעדר חבר נשאר  
 חלל ויט למלאותו במאטץ מטותף, ומאטץ כל פרט בינינו להתגבר, לבנות  
 ליצור. אך אל נא נשתדל להטכיה את הדבר. אל נא נשתדל לא לחוש את  
 האטון.

מותו טל יאיר מחייב לא רק את החייט הרגיליט, הוא מחייב גם האזנה  
 לרחטי לב.

מרצונו בחר 8 יאיר בטות. נגביר את רצון החייט טלנו  
 נגלה את כל כוחות החייט הצפוניט בתוכנו.

נזכור את יאיר.

שרה ק.

איכה יכולת לעשות כן בעת כזאת.

:: ::

איכה זנחתנו בטעה טאנו מתיסרים כה קשה בצעדינו

::

הראשונים על סף הגשמת מאויינו - מאוייך ביצירת מקלט  
לפליטי חרב, אהה החרב המתהפכת של חלאת השוטאח בעולם,  
הילדים על הוריהם הטובלים לשבח עולה באשנינו וכולנו

כשהד מלידני  
קודש למטעל.

איכה עזבתנו כסיום יום נגיעות אלינו כשורות-איוב סמיגסק, ווילנה,  
המסוחררות, שהאויב האכזר שט קץ לחיייהם של הורינו, אחינו ואחיותינו  
שם. אבחנו מונים בחרדה כל יהודי שנשאר לפליטה. ואיכה לא תמקד  
כבר אתה אתנו. -

איכה יכולת לשלוח יד בנפטך בטעה טאדמות המדבר טחכות לידיך שתזרענה  
בהן זרעי גנים פורחים. מי יטקה את הסתילים טאתה היית צריך להרוות  
את צמחונם? בזמן טעמדו להתגלות לפניך טטחי פעולה טככל כך הרבה עמל  
הכשרת את עצמך לקראתם, נטטת את מערכות החיים וטקעת כגיא הצלמות  
טאין טטנו דרך חזרה. פחדת שלא תוכל לתת יד למטעל, אבל הן הוא אינו  
יקר לנו טחייך והוא גם לא יוכל לנאטנו באובדך לנו לעולמים.

למה כרעת תחת עול כאביך? ארור הרגע האיום בו התגבר היאוש הטר על  
התוהלת הטפעטת אותנו תמיד. לא נוכל להצדיק את צעדך בו התאכזרת כל  
כך בעלוטיך וטתוך כך גם בנו. שלוח ודוטם נעטוד על קברך  
הרענן טנחטר בטכאוביך העטוקים סיני תהום ונתיחד עם זכרך ועם  
יסוריך - יטורי אדם, באטר הוא אדם בחברה.

תעלומה היית לנו. כודד התהלכת בינינו בלי חבר ורע קרוב ואיש לא ידע  
על תחוטיות התלבטויותיך. חידה היית בחייך וחידה נטארת לנו בטותך.  
טדוע לא תארתי לעצמי את עוטק צערך בטעה טיחד נקטנו, רק לפני  
טבועות טטטר בטדרות הטטעים בטכולות ואתה היית נוטל טדי טעם עייך  
ארצה.

איכה יכולתי להתקדם בלעדיך מבלי לטעוד אותך בחולסתך ואיכה נוכל  
עכשיו להמשיך כטאתה שוכב לנצח באותה אדמה שכסתה כבר כל כך הרבה  
מחברינו ואנחנו עוד כל כך צעירים.  
אין לנו דרך אחרת מאשר להמשיך במפעל בו תהיה צרור גם אתה.

שבר יאיר מצוה לנו יתר אהבה, קרבה וחבבה לזולת, לכל תת בשום  
שנים ואופן להתקרב קרבה כל שהיא להגות-נכאים. ברגעים קשים אלה  
העוברים עלינו עכשיו, נדע להעריך הערכת יתר את האדם במשך הוא  
אדם החי בתוכנו.

חיים.

... יש ולפתע אחד מרבים

עיניו יעצום בתפלה חריטית:  
תן ואשבע בין הטון רעבים -  
תכני ידי אל האור להושיט.

יש ואחר דין בצער חורץ  
ומקלל אור יוטו מדעך:  
תן ואתלה את גופי על העץ,  
ועולמך אסכח - - -

(חלטי)

בדידות. זוהי ההגדרה הכללית העולה עם שמו של יאיר.  
אכן, כווד מת האיט. זאת היא האמת הזועקת ביותר; אמת חסרת כסוי, אך  
פוגעת בנימים חבויות אצל רבים מחברינו.  
לכל אחד שכחרה, חוסים מסלו המסתזרים באופנים שונים ברקמה  
הקבוציות. החוסים של יאיר התחברו לרקמה באמצעות הנימים שבקרקע.  
האדמה והעבודה. אלה היו הקטר והגטר שלו לקבוץ - טאו כואו אלינו  
ובמטח שנים. מכל נבט שנכבץ ושגשג, כל שיה שפרח וכל קרי שבשל בגנו,  
שאף הוא כח הדט ומטבה טרץ. טי שראה אותו במלאכתו זו, חט כי נטט  
לאיט הגט לכאורא וכי יחט וקטר וזי לו לכל נבט ויצור.  
בראותנו אותו במטברו הפיזי-פסיכי קטה היה להאטין שהאדט אשר ידע  
מקורות שמחה וחיות מעין אלה, לא יאזור כח להתגבר.  
אין טטק שתקופה קטה זו כחיי הקבוץ לא היתה הרקע היכול לטייע להת-  
גברותו. אדט כווד זה, עובד וחקלאי במהותו לא ידע למצוא לו נקודת  
אחיזה. התישבות של טטט, ענף פורח, האט אלה לא היו מטיבים לו רוח  
חייט? חבר עובדים בענף, היודע להעריך את טטירותו וידיעותיו - האט  
לא יכלו לשטט תמורה למאמציו ולהפוך מעט את הרגשת בדידותו?  
ואנו הן כח זקוקים לכוחות שכאלה, אלה כוחות כפוטנציה, אשר יטרצו  
ויתפתחו עם התגלות אפשרות של טטט להתישבות וכניה.  
ומטוט מה לא עצר יאיר כח?...

אלה.

הוא המעיט לדבר, לא ידענו את עמדותיו על רב  
הנעיות העומדות בפרוץ עולמנו. לא הפרנו את תגובותיו על רב שאורעות  
יום-יומנו. אמצעי בשוי זה היה חלש אצלו. כמעט תמיד משהעיד לבסוף  
להביע דבר - יצאו המילים מפיו אחרת משרצה, מוזרות קצת, לא נכונות.  
הוא ידע את זאת, [בדאי הפריז בהערכתו את רצינות השגת] - ושתק.  
נתנו לו לשתוק.

איש האמונה האלמה היה. אדם שמוכרח היה להאמין ביעוד היינו, ולתרגמו  
למעשים שקטים, חרוצים, גשמיים. אחד המעשים בינינו שהאכרות היתה  
אצלו דבר טעי וקורי. ואותן ידי אכר שעסקו בקטנות שבחצר - בעבודות  
האטורות האוזרות מדי יום, עסקו בצניעות, בטבלנות גדולה.  
ובכל הורגש הולם הקצב האוהר ומללים.

לא "הפריע" לנו בלבטיו. רק לפעמים היתה מורצת מהגרון האלם  
יללת חיה מצועה - סתם... ואז היה בא הצחוק, טראי, מטחר ומתנצל  
כאחד. וכול מבטינו התמהים ותובעים היה משפיל עינים וסותם פה...  
אסורות לו המילים הבודדות. אטור פי כמה הבטוי הכנה והפשוט יותר -  
הצעה.

אך לאדם הדומם הזה נפש טופעת צלילים. אוצרות מוזיקליים  
גלמיים היו סמוכים בו. את רב מסיבותינו היה מרבן בנגינתו. אך היה  
חסר הינוך מוסיקלי ראשוני, וידיעת המחזור הזה העיקר עליו, ולבסוף  
התגנבה לתוך מנגינתו. פתאום, באמצע רקוד היה נשמע זיוף בטונים,  
ואף הקצב היה נפגש תועה. אך טריקתו היתה דבר מוטלא אותו הצרוך מ  
האלם הזועק היה פולט קטעי טמפוניות שלמים, בדיוק, בטמיעה דקה  
וכרגישות מוסיקלית מיוחדת. דוקא בכלי הזה ידע לשלוט ביד אמן.  
אותו יום שהחלפנו לבסוף את ההרמוניקה הרצועה שלו בכלי חדש ומטוכלל,  
היה לו יום גדול. בטקידה התחיל ללטוד לנגן לפי תוים. היה מתאמן  
יום ויבטטירות, וכמעט עד הימים האחרונים נשמעה מנגינתו מהמאטיה.



אך בזמן האחרון (כאילו בד בבד עם התגברות שחלתו) רבו הטגמים  
בבגינתו. ובפרט בהופעות בקבוץ לא הצליחה בגינתו, לא יכולנו להבין  
והפצרנו בו - למה אינו טבגן כראוי?  
לפני שבועות טסטר שכבתי חולה בחדר. הדלת היתה טגורה. והנה  
הגיע לאזני צפצוף טוכר, טריקת קטע מטטפוניה שט על כל הטעודן  
והטפוטל שבו - רגע - הטריקה גבחה, זייטה כמו טתיטון שלא טענוהו.  
"הו-הו, - צחקתי לעצמי - האתה הוא זה בעל הטטיעה הטופלאה? טה  
קרה לכלי הטטוכלל שלך?"

ולמחרת היתה טתיקת הטות בקבוץ. שלושה צלצולי טעטון  
קודריט קראנוהו לקבורתו,

רחל ע.

:: ::  
::

גדר אבנים ובה סכוא שחור,  
מלבן דומיה עוצם עיניו ירח,  
ולמתיט שבת, ולמתיט אין אור,  
תרדמתם תמימה וכלי חלום שמח

כוכבים ערים על יצועי העב  
אור לילה משכיבים טביבט במלוא העצב,  
אני אטלח להם, כמת שנעלב,  
מעמק גויתי המתפלצת.

גדר אבנים ובה סכוא שחור,  
אל נצח הטנוחות את פעמי אשימה,  
אז בשבת נצחית, שלא תביא לי אור,  
אראה אותכן,  
אהובתי ואמא.

(חלפי.)

:: ::  
::

ולטות - - למות כסתר, מה בחדר, ולדעת  
כי מהר עוד ישתאו למות זה - ולא יותר,  
ילווני אנשים (שטרם מתו), ובלי רעד  
ידברו בינם בלחש על דבר-מה אחרן אחר.

ולטות. לטות כסתר ומבלי לדעת למה.  
לעצום עיני הלב בעוד הכל-הכל קיט.  
הן כנסור כוכם גבוה בדרכו עטק היטה,  
מרקיעיו נוטר אדם.

כי הכל, הכל רק שיר אשר תמיד נגטר לפתע,  
בין "היות או לא היות", בערב שככל כוטר.  
ואני - אני רק כן לאט אחת שפעט מתח.  
לא יותר.  
(חלפי.)

יאירן

זכור אזכור את שיהתנו באותו ערב כאשר חזרת מ"גבולות", לאחר שנפלת מהטוט וחלית. מפפפפ אמרת אז: קשים עלי החיים וביחוד כעת, תמיד הייתה לי הרגשה שמתהלך אני בודד בין חברי לדרך פפ, ולמפעל כה גדיר, כשעה שבנים חוזרים לארצם ליטב בה את הספטה. תמיד הייתי בין הרשטונים לעבודה, הן בפרדסיט והן בגן ועכשיו בחצר. חלמתי על נהגות כבר מימים רביט, אבל עתה לא אוכל עוד לבצע את חלומי כי המולה שולטת בי. נחלמתי. אני עצבני. פפפפפ

יאיר! דברייך חדרו לעומק לבי, אבל לא חשדתי כך שבעבור חודשים מספר תביא אותך שאלת חייך עד למעשה פעשית. עזבתנו הסארתנו צאתנו להתישבות קרובה ואתה היית בין הראשונים שרצו לזכות בזכות זו להיות הראשון "במלוגה אשר בנגב". הנגב עתיד להיות ביתנו ובית עמנו ואתה התיאטת אחרי טאמציט כה רביט שהקעת והלכת לעולמך מרצונך.

ולמרות מה שכתבת בסכתבך האחרון אל חברייך אני אוטר שחבר תנועה, חבר בעל הכרה אינו רשאי לעשות מעשה אשר כזה. אבל: "לא יכולתי להתגבר. לא יכולתי להתכבוע שטטוגל אני להמשיך יחד אתכם".

יאירן

נסארת בזכרון כולנו כי חסר אתה לנו. אך יחד עם זאת  
טולה לך כל אחד מאתנו.

:: ::

השתלק חבר, אבל דמותו קולו, פטע זכרונות רבים פחיינו  
בסארים ופחייים אותו מאדש לפניך.

::

רוגה אני אותו בכית-גן: טרוד תמיד, ידיים סלאות עבודה

גם במעט שהאחרים כבר החליטו בגדיהם. "מושך" אותנו, את כולנו 888  
בעידור הטלפונים ועם זה מקפיד להחזיק בכונה את הטעדר ומראה  
כיצד לעדור מבלי לפגוע בצמח.

נזכר אני כי שיכתנו בבית הסדר ביפו. צחקנו הרבה כשהודיע לנו  
בוקר אחד שהוא הולך "הצטנתי מהמציאה" אמר, וחלה טסט, הסניטר  
"שפל בון" עד שהתעלף מרפואתו.

ואני נזכר: לפני שבועות מספר היינו יחד בגבולות. עבדנו יחד  
במטעים והוא בא והציע: "נפרוץ את החומה" נקיים לנו אוהל בחוץ.  
הוקם האוהל וסט התבודדנו. בערבים שכננו על חטישות ובחטכה גוללנו  
סיחות ארוכות על הקיבוץ, על הנגב, ועל חכרית. היה זה יאיר אחר.

אדם עייף. כאילו עזב אותו טרץ בעוריו, ספקם לפעם.  
יש וחבר חכים ספסיק לחייך ולובס ארשת פנים רצינית ואנו  
נוהגים להגיד: "מצב רוח" ומניחים לו שיתגבר עליו כעצמו ויטוב  
ויחייך כי קל לנו יותר להתחלק בשמחה מאשר בעצב.  
וכי מי פלל שיאיר לא יחייך עוד?...

אליטע.

החלטנו להציב לך, יאיר, זכרון בתוכנו.  
אדבר אליך בלשון נוכח, כי דמותך חיה לפני ולעיתים  
קשה לי להאמין שאינך עוד בינינו.

אינני יכול להתרגש על שאינך עוד אצנו. היית והלכת. הצער, בסויו  
אנדוידואלי מאד. את חטרונך כל אחד מרגיש ורואה - כל אחד אחרת.  
האדם מתגלה כמעטים היוטיוסיים. לנו, יאיר, יש מהלכי חיים  
הסונים שהמקובל בעולם הגדול, על כן קשה יותר. על כן יש להצמד  
יותר בכה לחיים שלנו. כשבאתי לקבוץ, השתייכת לותיקים. היית  
בועדת הענטים ובקבוץ רוחה דעה: "מה שיאיר לוקח לידינו זה כסדר".  
החייב ראיתי אותך כירקן, כחצרן, כיצד אתה מתגדר בטקט והכל מתנתל  
בסדר שופתי, כיצד אתה דואג לכל הפרטים ויוצר את הענף המוטלם.  
ובטעות הפנאי ראיתך טחפס ביסוס מדעי והרחבה לידיעותיך החקלאיות  
טרמטת בנן-שמן, עוסק בנגינה ומצליח. ועל כן יאיר ש ראיתך  
כאדם בטובן הגדול שבמלה.

יאיר, כנראה שזולת מפענפם בגדולתך, הרי לא הכנת אותה.  
היצירה הקולקטיבית שלנו היא יצירה גדולה וקשה. לנו יעוד. אנו נובים  
סוציאליזם ועצם ישותנו היא חיוב. גדולתנו ביצירה היוטיוסית.  
היובנו - בקיומנו והתפשטותנו. ואתה יאיר צמצמת אותנו כאדם אחד.  
גדולתנו היא בפסוס בטובן, בפלחה, בחצר, בטאפיה וכנגריה -  
בסויון וכאחווה.

הרגשת את עצמן כודד בתוך קבוץ הסער סגר עליך טכל הצדדים. פחדת  
מפני הבדידות ועל כן הלכת מאתנו.  
אמנם, לא פעם, קשה היא הבדידות. למה לא הספיק לך מלאי היצירה  
ויעוד להשלים את הבדידות? כן, לא להתגבר כי אם להשלים.  
לא אמרת: "הכל הוא העולם". היית קרובן להתלבטויותיך האיטיות  
וחיינו הם טרטרת התלבטויות.

כל אחד נוטל את סטאו וצועד. ובדרכנו הקשה, שכחת שכל אחד חייב לט  
להגיע לפסגה עם המטא ומטבה, במבט בהיר, לראות פ את הדרך בה  
ספסנו ועלינו, ולראות הטונים צועדים בדרך זו וכל הבא אחרינו מבטו  
בהיר יותר סטאו קל יותר עד שיצעד האדם המאוטר.  
וזתה יאיר השלכת את סטאך באטצע. בטסותף ספסנו לטען שחרור האדם  
- שחרורו גם פ מהתלבשויותיך - התלבשויותינו, ומאטת בעצמך ובנו.  
לא מאטת כי אם מחדת מפני העול הכבד מנשוא.  
ואנחנו התאגדנו, יצרנו קבוץ סתוך רצון לתמוך איש בחברו:  
ובאמת אזלי לא תמכנו כך מטפיך?  
על השאלה הזאת אנו חייבים תשובה.

יוסף א.

:: ::  
::

דומטיט אנהנו וכודדיט טאד.

לא נותר לנו, אלא להרכיב באיין אונזיט את ראשינו  
ולבכות את אשר אלינו לא ישוב.

כי גדל הלילה סכיבנו וגדל הכאב. הלך טאתנו החבר, האח אשר דרכו  
דרכנו היתה וחלומו חלומו.

כי הלך לבלתי שוב החבר שהכל אתנו חלק, את חיי היומיום, ואת

תקות המפעל, חצר ושדה ושיחה. דרכו דרכנו היתה חלומו חלומו ורק  
ורק את חיינו לא יכול היה לחלק אתנו, ולא את יסוריו הכבדים, אתנו

היה ובודד היה. אתנו הלך אך להמשיך בדרכנו לא אזר כח. כי רבו  
היסוריים ורבתה הבדידות וגדל עד איין מנוס האופל שהצל את נפשו.

ולא הספיק הכח להכשל ולקום, לקום ולשול ולקום בלי די בלי קץ  
בלי תכלה.

אתנו היה, את החיץ הנצב בינו וביננו, החושך שבלב והכאב הטכרטיט,  
לא עלה בידנו לבפץ. הוא כרע ונפל, חייל אלמוני בצבא החיים.

הוא נפל ועיניו עוד חזו את הערבות אשר חפץ להחיותם.

ואנו עומדים סיוותטיט ודומטיט טאד. ולא נותר לנו אלא לבכות את  
חברנו אשר שם לא ישוב.

ולא נותר לנו אלא לבכות את שפסק עורון עינינו ואת לבנו אשר  
ידו קצרה מלהושיע.

ולא נותרה כלילה זה אלא תקות האור אשר בקע יבקע.

עדנה.



:: ::

::

הרגשת האיטה המכוצת את הלב בראותך אדם מושל ללא  
רוח חיים, אינה בעלמית ואינה נחלשת עם השנות סקרי  
המות סביבנו. ככל פעם מתקומם מחדש האדם התקוממות של  
איך-אזנים נגד האכזרי, הבלתי טובין והנצחי שבמות. יודעים ומבינים  
אנו את קשיי החיים, את הטבל והיאוש. פגישתנו עם אלה אמנם נוגעת  
עמוק בקרבנו אך אינה מעמידה אותנו בפני תהום שאין לגשר על פיה.  
לעומת כל האלה ישאר המות עבורנו לעולם טוד איום ומדהים; לעולם  
לא ילמד האדם החי להטלים אתו כי אין הוא מבין אותו...  
פעם היה נדמה לי שנשילת החיים על ידי האדם עצמו, היינו  
ההתאבדות, נוטלת את עוקץ האכזריות והסתום מהמות. חשבתי שיש לכבד  
את ההחלטה העצמית של האדם והידיעה כי לא הגורל העור כי אם האדם  
עצמו חרצו את הקץ, הרגיעתני במדת מה. אך כשה באיבית היא הגישה פ  
הזו... כלום ישנו אדם אשר מרצון חפטי יזרוק את חיינו מנגד?  
כלום לא טועל כאן הכרח פנימי לא פחות מקרי טכל סקרי האטון פט  
החיצוניים? כלום הכרח זה פחות אכזרי טכל גורמי המות שאינם תלויים  
באדם עצמו?

ההכרח אינו מאבד מאכזריותו על ידי כך שהוא משתמש באדם עצמו  
לבצוע מפעלו. -

וכך נדע גם אנו שטכלנו חבר אשר לא מרצונו החפטי הלך מאתנו,  
אלא משום שכוחות פנימיים, שלא היה אדון להם, הכריעוהו.  
נזכור אותו - אך לא בוציא עליו משפטן

( מתוך מכתב. )

עת מטבנו של הטות נוגע בנו יש תמיד כרגעים אלו  
הרגשה מזורה אשר חוסר אונים, תמיחה, וידיעה ברורה, שלאחר זמן קצר  
הכל יאזור כפי שהיה, מעורבים בה.

ואותה ההרגשה שזה יחלוף שהחיים יעלו וישטפו ויזרמו עוד ביתר עוז,  
שזה היה וישכח, שאף אתה עצמך הנרעש ונסער כעת כעבור שעות מטטר  
כבר לא תחשוב... זוקפת את רגשות אלה על חשבון האדישות וההתאבנות  
הכנות עם הגיל ואלו אני חושב - יש בכך מגלוי אכזריות הנעורים  
המתבטאת בכל ישותנו ואף בכך.

עודנו צעירים. איני רוצה לתרץ בכך, ברם לא אחשוב כי קשותי לב  
אנחנו ועוד. ה ועוד, קשה לנו, במיוחד כחברה קבוצית הנכנת הצער  
והרגשת הכאב. אותו חוש המקשר אותי לכלל חברי הקבוץ לא אוכל לראותו  
כקשר משפחתי או כקשר יחסי רעות וידידות. יש בו מהמיוחד גם פחות  
וגם יותר. וכאן הקושי. וגמלה בי ההכרה שאולי נזקקים אף אנו  
לפוסטים קבועים, למשהו אשר מביע אף מסחרר מהעקה.

ידעתי שתקראי את דברי בתמיחה שכן את התכוונת לא למקרה מות רגיל  
שקרה בקבוצנו אלא דוקא למאורע מיוחד זה ששמו יאיר, ומסורטרת  
את על אותה הקלות בה פסח הקבוץ על המאורע, על גורלו של פרט שהסתבך  
וגזר בהתך מהיר את הסכך.

ואילו דוקא בניקודה זו אינני יודע אם בנו האאטמה, כאשר תאמרי  
בעצמך - מה עלינו לעשות? ידעתי, תאמרי: פתפתם פחות תביעה לעשות  
משהו. יותר חם, קצת אהבת הזולת... כן אבל כיצד? אמנם יש גם דרכים  
טלולות לכך אבל אנו מאטנו בהן. אהבת הבריות הנוצרית? מדת הרחמים?  
דלוננו מלהקל עם ומה עוד לפתור את מעטת יגון היחיד.

אומרת את הפרט מסתבך. והאט בכלל אין אנו מסתבכים? תמרורי דרך  
דוקא בתוך החברה הקבוצית אורבת תמיד הסכנה לשטשוש הגבולין בין  
האזנה לבעיות הפרט להטיכת הפרט עצמו לבעיה.  
דברים למקוטעין. אטיים כזאת הפעם ולך נתנה האפשרות להשיג עליהם.